

2021 YILI NİSAN AYI FAALİYET RAPORU

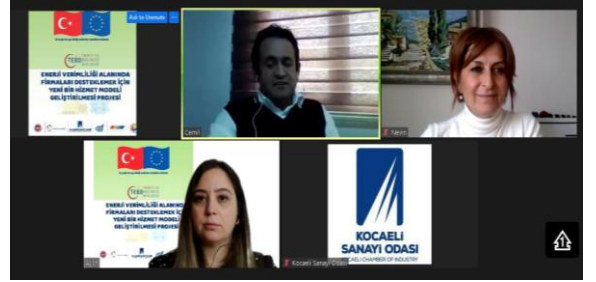
PROJE VE İŞ GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

Odamızca Yürütülen Projeler

Enerji Verimliliği Konusunda Firmaları Desteklemek için Yeni Bir Hizmet Modeli Geliştirmesi

Odamız bünyesinde yürümekte olduğumuz AB destekli "Enerji Verimliliği Konusunda Firmaları Desteklemek için Yeni Bir Hizmet Modeli Geliştirmesi" başlıklı projemiz kapsamında KOBİ ölçeğindeki işletmeleri enerji yönetimi konusunda desteklemek amacıyla online olarak eğitim faaliyetleri düzenlenmiştir.

16 Nisan 2021 tarihinde; eğitmenler Nevin Savran ve Cemil Sevinç sunumlarıyla "Enerji Yönetimi, Yasal Zorunluluklar, Termodinamik Kayıplar, Yalıtım ve Enerji Yönetimi Proje Basamakları",

8 Nisan 2021 tarihinde; MMO Kocaeli Şubesi Uygulamalı Eğitim Merkezi'nde Makine Yüksek Mühendisi Vedat Bozkan'ın sunumuyla "Endüstride Bakım Uygulamaları ile Enerji Verimliliği Sağlanması"

30 Nisan 2021 tarihinde; MMO Kocaeli Şubesi eğitmeni Y. Makina Mühendisi Utkan GEREK'in sunumuyla "Yenilenebilir Enerji Sistemleri (Isı Pompası ve Fotovoltaik Sistem Teknolojileri) ile Türkiye ve Avrupa'daki Mevcut Durum" konulu eğitimler düzenlenmiştir.

Şahabettin Bilgisu Çevre Ödülleri

27. Şahabettin Bilgisu Çevre Ödülleri için tanıtımlar yapılmıştır. Online saha değerlendirmelerine başlanmıştır.

AB Bilgi Merkezi Etkinlikleri

Sürdürülebilir Sanayi Webinarı

Kocaeli AB Bilgi Merkezi koordinatörlüğünde sürdürülebilirlik konusunda farkındalık yaratmak amacıyla 15 Nisan 2021 Perşembe günü online olarak “Sürdürülebilir Sanayi” webinarı düzenlenmiştir.

Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu 1996 yılında Türkiye’nin çeşitli illerinde

faaliyet göstermeye başlamış, bugünde AB Bilgi Merkezleri 19 il de aktif olarak çalışmaktadır. AB Bilgi Merkezinin amacı Türkiye – Avrupa Birliği ilişkileri hakkında yerelde halka doğru ve düzenli bilgi akışı sağlamaktır. Etkinlik çerçevesinde Kocaeli Sanayi Odası Meclis Başkanı Hasan Tahsin TUĞRUL’un açılış konuşmacısı ve moderatörlüğünde sürdürülen webinar kapsamında;

- ✓ Avrupa Birliği ve Sanayide Sürdürülebilirlik konusunda Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Ekonomik ve Sosyal Kalkınma Bölüm Başkanı – Birinci Müsteşarı Angel GUTIERREZ HIDALGO
- ✓ Sanayide Sürdürülebilirlik Yönetimi konusunda İTÜ Öğretim Üyesi Sürdürülebilir Üretim ve Tüketim Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Filiz Karaosmanoğlu
- ✓ Şirketlerde Sürdürülebilirlik; Yol Haritası, Zorlukları ve Uygulamaları konusunda Kıymetli Harbiye Yönetim Danışmanlık Kurucu Ortağı Dr. Hakan GÜREL
- ✓ Sanayide Sürdürülebilirlik İyi Uygulama Örneği alanında ise Polisan Holding - Yönetim Sistemleri ve Sürdürülebilirlik Müdürü Dilek SARIASLAN

konuşmacı olarak yer almışlardır. Webinar sonunda konuşmacılar katılımcıların sorularını yanıtlamışlardır.

Oda Görüşleri

30.04.2021 tarihinde “Banka, vergi ve SGK yapılandırmaları, daha uzun vadeli ve düşük faizli yeni KGF kredilerinin devreye alınması, kamu alacaklarının ödenmesi, tam kapanma sürecinde kapanan işyerlerine (ciro kaybı yaşayanlara) ilave destek sağlanması, ihracat yapan üretici firmaların kritik personellerinin aşılınması” konularındaki Oda görüşlerimiz Marmara ve Ege Bölge Toplantıları için TOBB’a iletilmiştir.

Odamızca Düzenlenen Eğitimler

Öfke, Stres, Kaygı; Duygular ile İş Yaşam Dengesi...

Odamız organizasyonunda, Kurumsal Psikolog Semanur Ateş'in sunumuyla, "Öfke, Stres, Kaygı; Duygular ile İş Yaşam Dengesi" hakkında 2 Nisan'da bir seminer düzenlenmiştir. Seminerde; iş yaşam dengesini sağlıklı duygularla kurmak için; stres, öfke ve kaygılarla başa çıkma ve olumsuz duyguları, iş hayatında motivasyona ve performansa olumlu şekilde yansıtmaların yolları anlatılmıştır.

KSO Hafta Sonu Buluşmaları ...

Sarkuysan Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Hayrettin Çaycı'nın "Dünyada ve Türkiye'de emtia borsalarına kronolojik bakış ve hedging zorunluluğu" ve Kibar Holding CEO'su Haluk Kayabaşı'nın "Sürdürülebilirlik ve Sürdürülebilir Kalkınma" konulu sunumlarıyla online hafta sonu buluşması etkinliği 10 Nisan'da düzenlenmiştir.

"KOSGEB KOBİGEL- KOBİGELİŞİM Destek Programı ...

Odamız, Doğu Marmara ABİGEM A.Ş. ve KOSGEB Kocaeli Doğu Müdürlüğü iş birliği ile Avrupa İşletmeler Ağı kapsamında; "KOSGEB KOBİGEL- KOBİGELİŞİM Destek Programı 2021-01-02 İmalat Sanayinde Dijitalleşme Temalı Proje Teklif Çağrıları" ile "2021-01 Öncelikli Sektörlerde Faaliyet Gösteren Küçük İşletmelerle, Orta Büyüklükteki İşletmelerin Kritik Teknolojilerdeki Ar-Ge ve İnovasyon ile Ür-Ge Projelerinin Desteklenmesi" Çağrısı hakkında 16 Nisan'da bir bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Seminerde; KOSGEB Kocaeli Doğu Müdürü İbrahim Ustaömer, Kobi Uzmanı Hatice Oytun Yalçinkaya ve Kobi Uzmanı Kübra Eren sunumlarını paylaşmışlardır.

Dahilde İşleme Rejimi...

Odamız ve Doğu Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü iş birliği ile “Dahilde İşleme Rejimi” hakkında 29 Nisan’da bir seminer düzenlenmiştir. Seminerde; Dahilde İşleme Rejiminin amacı, kapsamı, işleyişine ilişkin bilgilendirmenin yanı sıra rejiminin uygulanmasına, uygulama da ortaya çıkan sorunlara, rejime ilişkin cezai hükümlere değinilecek

olup, rejim ile ilgili diğer hususlar hakkında da bilgilendirme yapılmıştır. Doğu Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdür Yardımcısı Hasan Hüseyin Dinsever toplantıda sunumunu paylaşmış, üyelerimizden gelen soruları yanıtlamıştır.

Çalışma Grubu Toplantıları

SEVESO Çalışma Grubu

06 Nisan 2021 tarihinde KSO, EBSO ve İSO Kimya Komiteleri ortaklığında kurulan “SEVESO Çalışma Grubu”nun 2. toplantısı organize edilmiştir. SEVESO konusunda sahada yaşanan sorunların görüşüldüğü toplantıda bu sorunların çözüm önerileri ile birlikte bir rapor hazırlanmaya başlandı.

REACH-KKDİK Çalışma Grubu

06 Nisan 2021 tarihinde KSO, EBSO ve İSO Kimya Komiteleri ortaklığında kurulan “REACH-KKDİK Çalışma Grubu”nun 2. toplantısı organize edilmiştir. Toplantıda; REACH-KKDİK ile ilgili sahada yaşanan sorunların görüşüldüğü toplantıda bu sorunların çözüm önerileri ile birlikte bir rapor hazırlanmaya başlandı.

GEKAP Çalışma Grubu

06 Nisan 2021 tarihinde KSO, EBSO ve İSO Kimya Komiteleri ortaklığında kurulan “GEKAP Çalışma Grubu”nun 2. toplantısı organize edilmiştir. GEKAP konusunda sahada yaşanan sorunların görüşüldüğü toplantıda bu sorunların çözüm önerileri ile birlikte bir rapor hazırlanmaya başlandı.

Odamızca Hazırlanan Raporlar

- Ekonomi ve gündeme ilişkin bilgilendirme raporları hazırlanarak Başkanlığa iletilmiştir.
- Sanayi kuruluşlarının mevcut durumunu belirleme anket sonuçları raporlanmıştır.

Yönetim Sistemleri ve Akreditasyon

- TSE tarafından 5-6 Nisan 2021 tarihlerinde ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi denetimi geçirilmiş, herhangi bir uygunsuzluk alınmamıştır.
- TSE tarafından 8-9 Nisan 2021 tarihlerinde ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve ISO 10002 Müşteri Memnuniyet Yönetim Sistemi denetimleri geçirilmiş, herhangi bir uygunsuzluk alınmamıştır.

İŞTİRAK EDİLEN KURULLAR VE TOPLANTILAR

Pandemi nedeniyle Yönetim Kurulu Başkanı ve Odamız personelinin katılmış olduğu toplantıların çoğunluğu video konferans ile yapılmıştır.

Nisan ayında Yönetim Kurulu Başkanı'nın katılmış olduğu toplantılar;

- 1 Nisan 2021, Bizimköy Yönetim Kurulu toplantısı.
- 6 Nisan 2021 Mesleki Eğitim Yaygınlaştırma Proje toplantısı.
- 7 Nisan 2021 KOSBAŞ Yönetim Kurulu toplantısı.
- 10 Nisan 2021 Hafta sonu Buluşmaları Etkinliği
- 13 Nisan 2021 İKV Yönetim Kurulu toplantısı.
- 14 Nisan 2021 Kocaeli Sivil Savunma Şirketi Yönetim Kurulu toplantısı.

İŞTİRAK EDİLEN KURULLAR VE TOPLANTILAR

Nisan ayında Yönetim Kurulu Başkanı'nın katılmış olduğu toplantılar;

- 15 Nisan 2021 KSO Sürdürülebilir Sanayi Toplantısı.
- 16 Nisan 2021 Bilişim Vadisi Yönetim Kurulu Toplantısı
- 17 Nisan 2021 Müşterek Meslek Komitesi toplantısı.
- 28 Nisan 2021 Türk-Alman Ticaret ve Sanayi Odası Toplantısı.
- 28 Nisan 2021 TOBB İç Anadolu-Karadeniz Bölge Toplantısı
- 28 Nisan 2021 Bir Patent Fikrim Var Yarışması Ödül Töreni ve Paneli
- 30 Nisan 2021 TOBB Ege-Marmara Bölge toplantısı

Nisan ayında Oda Persolenin katılmış olduğu toplantılar;

- 8 Nisan 2021 tarihinde "KALDER Genel Kurulu'na Odamız İş Geliştirme Sorumlusu katılmıştır.
- 22 Nisan 2021 tarihinde Odamızın partner olduğu ve GTU koordinatörlüğünde yürütülmekte olan Bridge Staj Konsorsiyumu Projesi yeni dönem değerlendirme toplantısına Odamız Proje Uzmanı katılmıştır.
- 20 Nisan 2021 tarihinde TÜRKAK Yönetim Kurulu toplantısına Odamız Genel Sekreteri katılmıştır.

ODA ORGAN TOPLANTILARI

Meclis Toplantısı

21 Nisan 2021 tarihinde Meclis Başkanı Hasan Tahsin Tuğrul Başkanlığı'nda gerçekleştirilen Meclis toplantısına konuk konuşmacı olarak Dünya Gazetesi (NBE) Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Gölbaş ve Ekonomist Ali Ağaoğlu birlikte katılarak "Şans Sohbetleri" kapsamında gündemi değerlendirerek, kısa çalışma ödeneği, kabinede uygulanan revizyon ve ekonomik konular hakkında sohbet ederek üyelerin sorunlarını yanıtladılar.

KSO Meclis toplantısında ilk sözü alan KSO Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Zeytinoglu;

Geçtiğimiz ay Konya'da uçuş sırasında kaybettiğimiz pilotumuza, Kuzey Irak üs bölgesine yapılan saldırıda şehit olan askerlerimize, Hakkari'de kaybettiğimiz şehitlerimize rahmet ve ailelerine başsağlığı diledi.

Meclis Toplantısı

Annesinin vefatı nedeniyle Meclis Üyemiz Sayın Özcan Albak'a başsağlığı ve vefat eden 22.Meslek Komitesi Başkanı Sayın Mustafa Gürsoy'a rahmet diledi.

Yeni Meclis üyeleri Sayın Selçuk Aksoy ve Sayın Selçuk Denizligil'i meclis üyelikleri için tebrik etti.

Otomotiv Sanayi Derneği'nin "OSD Tedarik Sanayi Teknoloji ve Yenileşme Ödülü"nü alan ve Sanayi Bakanlığı'ndan Ar-Ge merkezleri onaylanan Farba Otomotiv A.Ş.'yi ve Sayın Ahmet Bayraktar'ı tebrik etti.

Konuk Konuşmacılar Dünya Gazetesi Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Hakan Güldağ ve Ekonomist Sayın Ali Ağaoğlu'na meclis toplantısına konuşmacı olarak katıldıkları için teşekkürlerini iletti.

Ekonomik veriler (*İhracat rakamları, *En fazla ihracat yaptığımız ilk beş ülke *ithalat rakamları, *Dış ticaret açığı * Kocaeli'nin ihracat, ithalat rakamları, *Petrol fiyatları, *Şubat ayı yıllık cari açık rakamları, *Mart ayı reel efektif döviz kuru, *Enflasyon verileri, *Mart ayı kapasite kullanım oranları, * Şubat ayı sanayi üretimi rakamları, *Şubat ayı işsizlik oranları, *Mart ayı bütçe rakamları, gelir ve gider kalemleri, * Meclise sunulan ekonomiye ilişkin düzenlemeleri içeren torba teklifte, Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen 13. madde ile kurumlar vergisi oranı, *Avrupa Liderler Zirvesi'nde görüşülen konular, * Gümrük Birliği ve adaylık sürecinin kazanımları,) hakkında bilgi verdi.

*Odanın Mart ve Nisan ayı faaliyetleri hakkında özet bilgiler verdi.

*Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Zeytinoğlu Sayın Hakan Güldağ ve Ali Ağaoğlu'na hitaben yaptığı konuşmasında;

Merkezleri başka illerde olup, üretimleri ilimizde olan firmalarımız hakkında görüşlerini aktararak;

*Bunun sonucu olarak KSO'nun açıkladığı veriler ile Ticaret Bakanlığı veya diğer kurumlar tarafından açıklanan veriler arasında ciddi farklar oluştuğunu,

*İSO'nun açıkladığı ilk 500 listesinde Kocaelili firma sayısı 36 görünüyorken, üretimleri ilimizde olan 79 firmanın listede yer almadığını,

*Kocaeli Gümrüklerinden alınan verilerle ile TİM verilerinin uyuşmadığını (TİM rakamlarının firma merkezlerinin baz alınarak hesaplanmasından kaynaklı birçok firmanın ihracatları Kocaeli'de görünmüyor.)

*Kocaeli'nin 70 ilin toplamı kadar vergi ödediğini ancak ilimizde üretim yapıp vergilerini İstanbul'a veren 600'ün üzerindeki firma nedeniyle Büyükşehir'in ciddi kaybının oluştuğunu,

*Veriler yanlış olduğunda devlet tarafından verilen teşviklerin ve desteklerin yönlendirilmesinde sorunlar oluşacağını açıklayarak, firmaların vergilerini üretim yaptıkları ilde ödemeleri yönünde Dünya Gazetesi'nde paylaşılmasını talep etti.

*Pandemi süreci ile ilgili bölgemizdeki sanayiciler ile yapılan görüşmeler neticesinde; Kısa Çalışma Ödeneği'nin yeniden başlatılmasını, Kamuya yapılacak vergi ve benzeri ödemelerin ertelenmesini, İşletmelere yeni kredi destekleri sağlanması yönünde gelen görüşleri paylaştı.

Meslek Komite Toplantılarında Görüşülen Konular

4. Meslek Komitesi (İşlenmiş Tarım Ürünleri ve Unlu Mamüller Sanayi Grubu)

- 17 günlük tam kapanma sürecinde Meyve ve sebze de yaşanan zayıatlar hakkında görüşüldü. Zayıatı önlemek için pazarların cumartesi günü açılacağı yönünde karar alındı hal komitesinin de pazarların haftada 3 gün açılması yönünde görüş bildirdiği ifade edildi.
- Çeklerle ilgili yaşanan sıkıntılar hakkında görüşüldü.
- Sektörde girdi maliyetlerinin çok arttığı, özellikle koli maliyetlerinin %40 yükseldiği ifade edildi.
- Komite üyelerine Valilikten alınan izinlerin HES (Hayat Eve Sığar) uygulamasına da işlenmesi yönünde öneri getirildi.
- Gıda meslek komiteleri ortak toplantısı hakkında görüşüldü.

7. Meslek Komitesi (Kağıt Ürünleri ve Matbaacılık Sanayi Grubu)

- Tam kapanma ile birlikte İçişleri Bakanlığı e-başvuru sistemi üzerinden (işyeri sahipleri SGK'lı olmadıklarından) başvuru belgesi alınamıyor. Bununla ilgili Valilik tarafından kontrol noktalarına Odamızın verdiği yazının yeterliliği ile ilgili bilgi verilmesi önem arz etmektedir.
- Bir önceki toplantıda görüşülen hurda kağıttaki fiyat artışı sektör için ciddi sıkıntı yaratmaktadır. Kereste fiyatlarındaki artışın etkisiyle ambalaj fiyatlarında da artış kaçınılmaz oluyor. Doğal olarak da global çapta enflasyon gelişmektedir.

8.Meslek Komitesi (Kömür ve Petrol Ürünleri Sanayi Grubu)

- Kayıt dışı akaryakıt konusunda komitemizin de ilgili mercilere çeşitli başvuruları olduğu belirtilmiş ve bu konunun TBMM gündemine alınarak görüşülmesinden komite üyelerimizin memnuniyet duyduğu dile getirilmiştir.
- İş kanunu çerçevesinde gerçekleşen davalarda işçinin mağdur işverenin ise her zaman haksız olarak değerlendirildiği belirtilmiş olup iş kanunun ile ilgili tüm komitelerin çalışma gerçekleştirilip yeni kurulmuş olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na sunulması kararlaştırılmıştır.
- "Baz Yağ Satışlarında İthalatı Yerli Üretime Göre Avantajlı Kılan; Ülke ve Şirket Olarak Aleyhimizdeki ÖTV Düzenlemelerinin Düzeltilmesi" konusu ile ilgili talebimiz daha önce yetkili merciler gönderilmişti. İlgilin konunun tekrar yetkili mercilere gönderilmesi talep edilmektedir.

9. 10. Meslek Komiteleri (Boya ve Sanayi Gazları S.Grubu / Temel Kimyasal Ürünler S.Grubu)

- SEVESO, KKDİK-REACH ve GEKAP Çalışma Gruplarının toplantıları ve çalışmaları hakkında bilgi verildi. Söz konusu çalışma gruplarının ilgili mercilere iletilmek üzere oluşturduğu raporların Komite üyelerinin onayından sonra EBSO ve İSO'nun ilgili Komite üyeleri ile tekrar yapılacak olan ortak toplantıda sunulması kararı alındı. Bu müşterek toplantıdaki son düzenlemeler ile birlikte ilgili mercilere görüşlerin sunulması kararı verildi.
- Dilovası bölgesinde Çalışma Bakanlığı tarafından habersiz yapılan SEVESO denetimleri konusunda bilgi aktarıldı.

Meslek Komite Toplantılarında Görüşülen Konular

- Ekim-2021’de gerçekleştirilecek olan 3. Proses Emniyeti Sempozyumu ve Sergisi’nin son durumu ve çalışmaları hakkında bilgi verildi.
- Aşılama sürecinde sanayide çalışanların öncelik listesine alınması konusunda TOBB’a görüş verilmesi kararı alındı.
- Konteynerdaki darboğazın devam ettiği bilgisi verildi. Eskiden 1 hafta olan termin sürelerinin 3 haftaya çıktığı bilgisi paylaşıldı. Bu kapsamda TOBB’a sorunun iletilmesi kararı verildi.
- Hammadde fiyatlarında ciddi bir artış olduğu dile getirildi. Sektörde fors-major ilanları çok fazla. (Ama solvent fiyatlarında düşüşler başladı.)
- Talep tarafında ciddi artışlar olması nedeni ile arz tarafında sorunlar yaşandığı bilgisi verildi. Avrupa tedarik noktasında Çin’den Türkiye’ye dönmeye başladı. Bu sebeple talepler arttı.

13. Meslek Komitesi (Plastik İnşaat Malzemeleri ve Diğer Plastik Ürünler Sanayi Grubu)

- Dünya’da hızla kullanımı ve kullanım alanı yaygınlaşan kripto paralar hakkında, güncel gelişmelerin Odamız üyelerine aktarılması için eğitim düzenlenmesi konusunun Yönetim Kuruluna arz edilmesine karar verildi.
- 13.Meslek Komitesi olarak, Haziran ayında MEXT Teknoloji Merkezinin faaliyetlerinin ve çalışmalarını yerinde görmek istemekteyiz. MEXT Teknoloji Merkezinin ziyaretinin gerçekleştirilmesi konusunun Yönetim Kuruluna arz edilmesine karar verildi.

15.Meslek Komitesi (Demir ve Çelik Sanayi Grubu)

- Malzeme ve navlun fiyatlarının yüksekliği konuları görüşüldü.
- Nitelikli personel bulmadaki zorluk, pandemi nedeni ile daha da arttığı görüşüldü.
- Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Ustam projesi ile ilgili bilgiler alındı ve kursiyer öğrenci talebinde bulunulmasına karar verildi.

19. Meslek Komitesi (Fabrikasyon Metal Ürünleri Sanayi Grubu)

- Hammadde bulma konusunda yaşanan sıkıntılar dile getirildi.
- Saç ve polietilen fiyatlarındaki artışın sektöre etkileri görüşüldü.
- 2020 yılında Türkiye’de beyaz eşya üretiminde %15 artış olduğu ifade edildi. Bunların %75’i dış pazar %25’i iç pazardan oluşmaktadır.
- Palet fiyatlarındaki artışın sektöre etkileri dile getirildi.
- 19.Meslek Komitesi olarak Kocaeli Sanayi Odası Üyelerine yönelik Robotik Süreç Otomasyonu konusunda bir eğitim düzenlenmek istenmektedir. Konuk konuşması olarak düşünülen Sabri Demir Doğu Teknolojide RPA yönetici olarak çalışmakta RPA Türkiye grubunu kurucusu ve ayrı yöneticisi olarak RPA ve teknoloji meraklarına destek sağlamaktadır. RPA Robotik Proses Otomasyonu; Yinelenen görevleri otomatikleştirerek çalışanlarınızın iş yükünü azaltıp daha yüksek değerli işlere odaklanmalarını sağlamaktadır. Robotik süreç otomasyonu nedir? Robotik süreç otomasyonu (RPA), normalde bilgi çalışanları tarafından gerçekleştirilen, fazlasıyla yinelemeye dayalı rutin görevlerin otomatikleştirilmesi için yazılım robotlarının kullanılmasıdır.

Meslek Komite Toplantılarında Görüşülen Konular

20. Meslek Komitesi (Elektrik Aletleri Elektronik Ve Bilgi Teknolojileri Sanayi Grubu)

- Çin'in kurduğu yeni İpekyolu hatları ülkemiz sanayicisi için büyük tehlike içermektedir. Lojistik avantajımızı elimizden alacağı düşüncesindeyiz. Önümüzdeki iki yıl içinde bu konuya müdahale edilmelidir.
- Çin'in lojistik üstünlük tehlikesine rağmen, Türkiye'de önemli fırsatlar da vardır. Örneğin Trendyol Türkiye'nin en değerli şirketi haline geldi. Buna mukabil Trendyol hisselerini Çinliler aldılar. Bu değerlerin elden gitmemesi için çaba sarfetmek gerekir. Mesela şirket halka açılabilir.
- Türk bilişim firmalarının büyümek yerine yurtdışına satılmasına biz de olumlu bakmıyoruz. Bilişim sektörünün, büyümenin yolunun nereden geçtiğini tespit etmek konusunda bir karar vermesi gerekiyor.
- Türk şirketlerinin yurtdışına satılmasının bir başarı hikayesi olduğunu düşünmüyorum. Aksine yurtdışından firma satın alınması bir başarı hikayesidir. Ayrıca pandemi iş yapış şeklini değiştirdi. Piyasada bu konuda en verimli çalışan kesim banka kesimidir. Bankalardan bize gelen yazılım taleplerinden anlıyoruz ki uzaktan çalışma iş şekli artık kalıcı hale gelecektir. Aynı şekilde büyük holdingler de ciddi olarak uzaktan çalışma altyapıları hazırlamaktadır.
- Şirketlerin halka açılmaları iyi bir şey fakat, halka açılacak büyüklükte kaç tane bilişim firması var. Küçük firmaların büyümelerini sağlayacak birleşme çalışmaları çok yetersiz. Ayrıca devletin destek olması gerekir. Devlet kendi içinde yazılım ihtiyacını karşılarken küçük firmalara da fırsat vermelidir.
- İşçileri bakanlığının yeni yasasına göre; bilişim satın almalarının devletin kendi içinde yapılmasına dair bizim önümüzü tıkayan bir yasa olmasına rağmen bunu yapamadılar. Kamu bir taraftan da bu kanunlarla bilişim şirketlerinin önünü kesmektedir.
- Sektörümüzün iki sorunundan bahsetmek isterim. Birincisi; bilişim firmalarının sermaye sorunudur. Genelde küçük sermayeli işletmelerin kazandıkları parayı bilişim yerine taş, toprağa, kendi alanı dışına yatırmaları, ikincisi; ikinci kuşağın ilk kuşağı beğenmemesi ve şirket politikalarını değiştirmeye çalışmalarıdır.

23. Meslek Komitesi (Genel Amaçlı Makine İmalatı Sanayi Grubu)

- Mühendisler Emekli Olmaz Projesi kapsamında Uzmanlık alanlarına göre eşleştirme yapılan firmaların temsilcileriyle görüşülerek, eşleştirilen uzmanların değerlendirmeleri yapıldı.
- TOBB eğitim gruplarında duyurusunun yapılması için görüşülmesine karar verildi.
- Makine Mühendisleri Odası Kocaeli Şubesi ile Mühendisler Emekli Olmaz Proje hakkında görüşüldü. Duyurusu konusunda destek talep edildi.
- Güncel konular hakkında bilgi alışverişinde bulunuldu.

Meslek Komite Toplantılarında Görüşülen Konular

25. Meslek Komitesi (Diğer Ulaşım Araçları Bakım ve Onarım Sanayi Grubu)

- Otomotiv üretim sektöründe hammadde tedarikindeki sorunlar ve üretimdeki mevcut durumlar hakkında görüşüldü.
- KOSGEB tarafından sigortacılara verilen destekler konusunda araştırma yapılmasına karar verildi.
- Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Ustam projesi ile ilgili bilgiler alındı ve kursiyer öğrenci talebinde bulunulmasına karar verildi.
- Elektrikli araçlarla ilgili Bakım onarım konularında formenlerin katılacağı bir toplantı yapılmasına karar verildi.

27. Meslek Komitesi (Makina Kurulum, Hurda Atık Bertarafı Ve Enerji Sanayi Grubu)

- COVID-19 dolayısıyla yurt dışı seyahat yasakları nedeni ile yurt dışında kurulum yapan firmaların yaşadıkları sorunlar dile getirildi. Özellikle Rusya'daki kapanmanın olumsuz etkilerinin yaşandığı ifade edildi. AB'ye vize almanın zaten çok zor olduğu belirtildi.
- Karantina süreci ile ilgili yaşanan sorular aktarıldı.
- Entek firmasını temsilen Komiteye iştirak eden Murat Seven kendisini tanıttı. Komite çalışmaları hakkında kendisine bilgilendirme yapıldı.

28. Meslek Komitesi (Bina ve Bina Dışı Yapı İmalatı Sanayi Grubu)

- Kocaeli müteahhitler birliği seçimleri ve yeni yönetim kurulu hakkında görüşüldü.
- Demir fiyatlarındaki artış hakkında görüşüldü.

29. Meslek Komitesi (Tamamlayıcı İnşaat Faaliyetleri Sanayi Grubu)

- Pandemi sürecini nasıl yönetmeliyiz? hakkında görüşüldü.
- Mayıs ayı toplantı gündeminde "İstihdam ve komite çalışmaları" hakkında görüşülmesine karar verildi.

30. Meslek Komitesi (Özel Amaçlı Makine İmalatı Sanayi Grubu)

- Covid-19'un sanayi üzerine etkileri hakkında görüşüldü.

32. Meslek Komitesi (Cam ve Seramik Ürünler Sanayi Grubu)

- Pandeminin cam sektörü detaylı olmak üzere tüm sanayi işletmelerine olumsuz etkileri konusunda görüş alışverişinde bulunulmuş olup ödeme güçlüğü sebebiyle ihracatta azalma olduğu belirtilmiştir.
- Pandemi sebebiyle özellikle petrol ve türevi hammaddeler başta olmak üzere ciddi hammadde sıkıntısı olduğu bilgisi verilmiştir.

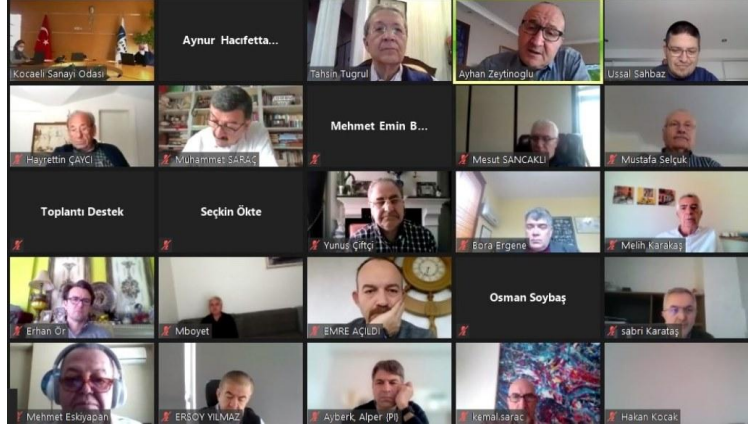
Meslek Komite Toplantılarında Görüşülen Konular

34.Meslek Komitesi (Plastik Mamül İmalatı Sanayi Grubu)

- Meslek Komitesi olarak KKDİK ve SEVESO çalışmalarında Kimya Meslek Komitesi ile temas halinde olunması yönünde karar alındı.
 - AB REACH mevzuatında son yıllarda bazı yeni detaylar ortaya çıkmaya başladı.
 - AB REACH yönetmeliğine göre AB'ye ithal edilecek polimerler REACH'den muaftır. Ancak özellikle son bir iki yıldır REACH yönetmeliğini hassasiyetle uygulamaya başlayan AB'li ithalatçılar, polimerleri oluşturan ilgili monomerlerin REACH kaydını sorgulamaya başladılar. Yönetmeliğe göre ithal edilen polimer veya polimerden üretilmiş eşya ancak ilgili monomerleri REACH'e kayıt edilmiş ise muaf olarak ithal edilebilir. Türkiye'de PETKİM bu süreci tamamlamış olduğu için Petkim ürünleri ile ilgili sorun yaşamıyoruz. Ancak PETKİM'de üretilmeyen ürünlerde sıkıntı yaşanıyor. AB dışında yer alan örneğin Ortadoğulu üreticiler monomer kaydını yaptırmamış ve o ürünleri kullanamıyoruz. AB'deki üreticiler de sadece AB ülkelerindeki müşterilerine bu konuda yardımcı oluyor. AB dışına ihraç ettikleri ürünlerin işlenip tekrar AB'ye ithal edilmesinde sorumluluk almak istemiyor. Bunda yine yeni gündeme gelen miktar kısıtlamaları da etkili. Bilindiği gibi REACH kayıtları belli tonaj bantlarında yapılıyor. Tonajlar arttıkça yükümlülükler ve kayıt masrafları artıyor. AB'li polimer üreticileri ihraç ettikleri ürünler için yükümlülük altına girmek istemiyorlar. Bu durum ciddi haksız rekabet yaratıyor.
- Biz iki ayrı polimer yapılı malzemede bu sorunu yaşadık. Ürünleri işleyip tekrar AB'ye ihraç ediyoruz. AB'li üreticiler monomer kayıt bilgilerini vermek istemiyor. Bir olayda, her ikisi de AB'de yer alan polimer üreticimiz ile bizden ürünümüzü ithal eden müşterimizi karşı karşıya getirdik hala çözmek için uğraşıyorlar.
- Belki bu firmaları, bu konuda AB'nin yetkili makamı olan ECHA'ya şikayet etmek gerekebilir. Ama bunun resmi makamlar üzerinden yapılması daha doğru olacaktır.
- Monomerlerin kayıt edilmiş olma mecburiyeti uygulaması oturdukça, AB'ye plastik ürün ihraç eden çok sayıda firma büyük sıkıntı yaşayacaktır. Alternatif hammaddeler daha pahalı olduğu için rekabet güçlerini kaybedeceklerdir. Konu bu boyutu ile diğer plastik komitelerini de ilgilendirmektedir.
- REACH mevzuatından işletmelerin olumsuz etkileneceği problemlerin devam ettiği belirtildi.

KSO Meslek Komiteleri Müşterek Toplantısı

Kocaeli Sanayi Odası “Meslek Komiteleri Müşterek Toplantısı” Online olarak yapıldı. KSO Meclis Başkanı Hasan Tahsin Tuğrul moderatörlüğünde gerçekleşen toplantıda KSO Başkanı Ayhan Zeytinoğlu’nun konuşması sonrası konuk konuşmacılar “Dijital Dönüşüm: Türkiye ve Dünya Ekonomisine Etkileri” konusunda Dünya Gazetesi Teknoloji Yazarı Ussal Şahbaz ve Trendyol Grubu – Kurumsal İşler Başkanı ve İcra Kurulu Üyesi Ozan Acar katılım sağladılar.

KSO Meslek Komiteleri Müşterek Toplantıları hakkında bilgilendirme yapan KSO Meclis Başkanı Hasan Tahsin Tuğrul, 2020 yılı Meslek Komitelerin performansları hakkında bilgi vererek, toplantılarda pandeminin olumlu etkilerini gördüklerini, toplantılarda hem katılım hem öneri ve görüş oluşturma konusundaki artışlara dikkat çekti.

Meslek Komiteleri Müşterek Toplantısında söz alan KSO Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, konuşmasına kısaca KSO ve Kocaeli verilerini paylaşarak başladı.

Toplantıya konuk konuşmacı olarak katılan Trendyol Grubu – Kurumsal İşler Başkanı ve İcra Kurulu Üyesi Ozan Acar, Son bir yılı aşkın süren Pandemi de sanayinin öneminin çok arttığını vurguladı. Acar, “pandeminin ilk ilk günlerinde ilk aranılan solunum cihazlarıydı ve bu bir sanayi ürünüydü. Daha sonra ihtiyaçlar maske ve sonrasında da aşılama çalışmalarına yoğunlaştı. Bu da bir sanayileşme başka bir ürün çeşitleriydi.” Diyerek sanayileşmenin öneminden söz etti.

KSO Meslek Komiteleri Müşterek toplantısının ikinci konuk konuşmacısı Dünya Gazetesi Teknoloji Yazarı Ussal Şahbaz, uzun yıllar Ozan Acar ile TOBB’da çalıştıklarını vurgulayarak, sanayiciler ve Başkanlarla bir arada olmaktan mutlu olduklarını vurguladı. Ussal Şahbaz” Şu anda dijital teknolojileri kullanmak çok önemlidir. 4-0 Sanayi üretimi her zaman önde olmayı sağlamıştır. Endüstri 4.0 konusunda çok fazla gürültü var. Fırsatların yanında riskleri de incelememiz gerekiyor.” dedi.

ODA ORGAN TOPLANTILARI

Kocaeli Kadın Girişimciler Kurulu

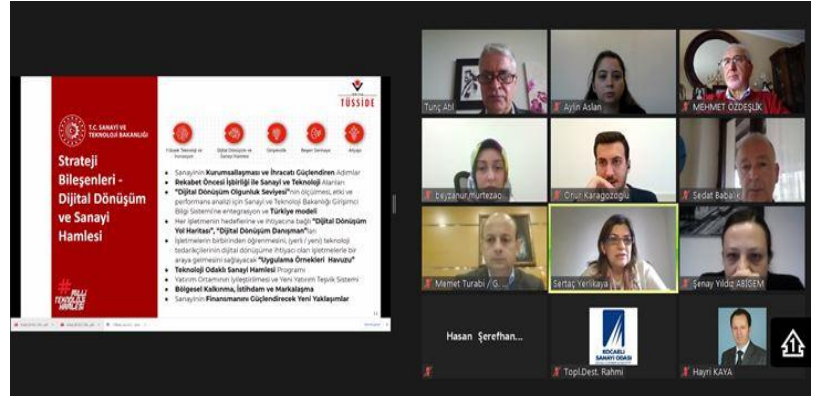
07.04.2021

Kocaeli Kadın Girişimciler Kurulu toplantısı

İhtisas Komisyonları

Sanayi ve Dijital Dönüşüm Komisyonu

Kocaeli sanayisinin, sanayide dijital dönüşüm ölçme ve değerlendirme metodu ile buluşturulması amacıyla 1 Nisan 2021 Perşembe günü Dijital Dönüşüm Komisyonu üyeleri, KSO Genel Sekreteri Memet B. Turabi, TÜBİTAK TÜSSİDE Kıdemli Başarştırmacısı Sertaç Yerlikaya ve ABİGEM Genel Müdürü Şenay Yıldız'ın

katılımlarıyla Sanayide Dijital Dönüşüm Ölçme Değerlendirme Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Sertaç Yerlikaya, T.C. Sanayi Bakanlığı Strateji Bileşenleri – Dijital Dönüşüm ve Sanayi Hamlesi çerçevesinde Dijital Dönüşüm Olgunluk Seviyesi, Türkiye’de Sanayinin Dijital Dönüşümü , Dijital Dönüşüm Yol haritası konularında bilgilendirmelerde bulundu ayrıca KSO ve ABİGEM ile oluşabilecek potansiyel iş birlikleri konusunda görüş alışverişinde bulunuldu.

ODA GÖRÜNÜRLÜLÜK VE TANITIM FAALİYETLERİ

Haftalık Oda Gazetesi

Odamız programlarının haftalık olarak yer aldığı “Oda Gazetesi” hazırlanarak, Yönetim Kurulu üyeleri, tüm personel ve ilgili kişilerle paylaşılmıştır.

KSO Odavizyon Dergisi

Her ay çıkartılan KSO Odavizyon dergimizin 175. sayısında gündemdeki konulara yer verilerek Mart-Nisan ayı faaliyetlerimizden 52 adet görsel, 8 adet yazılı bilgi gönderilmiştir, 1 üyemizin

röportajı yayınlanmıştır. Pandemi nedeniyle bin adet derginin dağıtımı Türkiye genelinde gerçekleştirilmiştir.

ODA GÖRÜNÜRLÜLÜK VE TANITIM FAALİYETLERİ

Aylık Servis Faaliyetleri

Odamız çalışmalarının aylık olarak yer aldığı “Aylık Servis Faaliyetleri” kitapçığı hazırlanarak Meclis Üyeleri, Meslek Komitesi Başkanları ile paylaşılmış olup, ayrıca Odamız web sayfasında yayınlanmıştır.

Basına Gönderilen Bültenler

Odamız aktivite ve faaliyetlerini kamuoyuna duyurmak amacıyla Nisan ayında 10 adet basın bülteni yerel-ulusal-görsel ve yazılı basına gönderilmiş olup, özetleri aşağıda sunulmuştur.

Konusu	Tarihi
KSO Başkanı Zeytinoğlu mart ayı dış ticaret verilerini değerlendirdi	01.04.2021
KSO Başkanı Zeytinoğlu mart ayı enflasyon oranlarını değerlendirdi	05.04.2021
KSO Başkanı Zeytinoğlu ödemeler dengesi ile işgücü verilerini değerlendirdi	12.04.2021
KSO Başkanı Zeytinoğlu Şubat ayı sanayi üretimini değerlendirdi	13.04.2021
KSO Başkanı Zeytinoğlu mart ayı bütçe gerçekleştirmelerini değerlendirdi	15.04.2021
Enerji Yönetimi, Yasal Zorunluluklar, Termodinamik Kayıplar, Yalıtım ve Enerji Yönetimi Proje Basamakları” Eğitimi	16.04.2021
KSO’da Sürdürülebilir Sanayi Webinarı düzenlendi	16.04.2021
KSO Meslek Komiteleri Müşterek Toplantısı online yapıldı	17.04.2021
KSO Nisan ayı Meclis Toplantısı Yapıldı	21.04.2021
KSO Başkanı Zeytinoğlu Nisan ayı kapasite kullanım oranlarını değerlendirdi	26.04.2021

Nisan Ayı Odamız Sosyal Ağlarına Haber Girişleri

Nisan ayında;

- Facebook gönderi sayısı → 63,
- Tweet sayısı → 65, tweet görüntülenme sayısı → 52,1 bin, Bahsedenerler → 29, Profil ziyaretleri → 2.258, yeni takipçi sayısı → 17, Toplam takipçi sayısı → 3.999.
- İnstagram gönderi sayısı → 64, Toplam Takipçi sayısı → 2.351

Odamız nisan ayında 368 defa internet haberlerinde yer almıştır.

Web Sayfası

Nisan ayında web sayfasında 68 duyuru, 11 haber girişi yapılmış olup, Web sayfamız 10.530 kez ziyaret edilmiştir. (Toplam Ziyaret sayısı : 1.044.199)

ODA GÖRÜNÜRLÜLÜK VE TANITIM FAALİYETLERİ

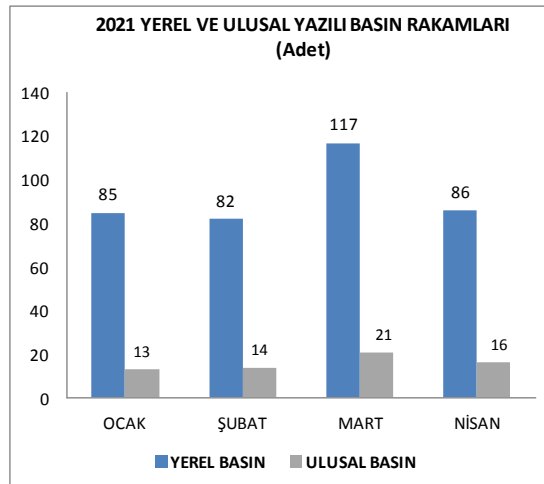
Basında KSO

Odamız hakkında yazılı, görsel ve sosyal medyada çıkan haberler düzenli olarak takip edilmiştir ve Yönetim Kurulu üyelerimiz ile paylaşılmıştır.

Odamız nisan ayında 16 kez ulusal, 86 kez yerel olmak üzere toplam 102 kez yazılı basında yer almıştır.

Ulusal Yazılı Basın Görünürlülük Raporu

TARİH	BASIN KURULUŞU	KONU
14.04.2021	Doğru Haber	Sanayi Üretiminden Sevindiren Rakamlar
16.04.2021	Doğru Haber	Mart'ta Bütçe Fazla Verdi
27.04.2021	Doğru Haber	İmalat Sanayinde Toparlanma Devam Ediyor
02.04.2021	Dokuz Sütun	USTAM Projesi ile İstihdam Seferberliği
05.04.2021	Dünya	KSO Başkanı Zeytinoğlu: İlave Stopaja Alternatif Olarak Yapılıyor
06.04.2021	Dünya	AB Üyeliği Sürecindeki Kazanımları Sürdürmek mi? Kaybetmek mi?
22.04.2021	Dünya	Kısa Çalışma Desteğine 3 Ay Daha Devam
22.04.2021	Dünya	Firmalar Vergilerini Üretim Yaptıkları İlde Ödesinler
22.04.2021	Dünya	Şans Sohbetleri, Dengeleyici Hamleye İhtiyaç Var
26.04.2021	Dünya	Sanayi Bölgelerinde Çarkların Durmaması İçin Aşıya İhtiyaç Var
08.04.2021	Hürses	ÜFE'de Gerçekleşen Hızlı Artışlar Tüketici Fiyatlarına Yansıyor
16.04.2021	Hürses	Sanayi Rakamları Memnuniyet Verici
28.04.2021	Hürses	Kapasite Kullanım Oranı yükselişi Memnuniyet Verici
06.04.2021	Milli Gazete	KSO Başkanı Zeytinoğlu: Kurdaki Hareketlilik Maliyetleri Artırıyor Tüketici Fiyatlarına Yansımalarını Görebiliriz
06.04.2021	Türkiye'de Yeniçağ	ÜFE'deki Artış TÜFE'ye Yansıyor
27.04.2021	Yeni Şafak	Kapasite Kullanım Oranı

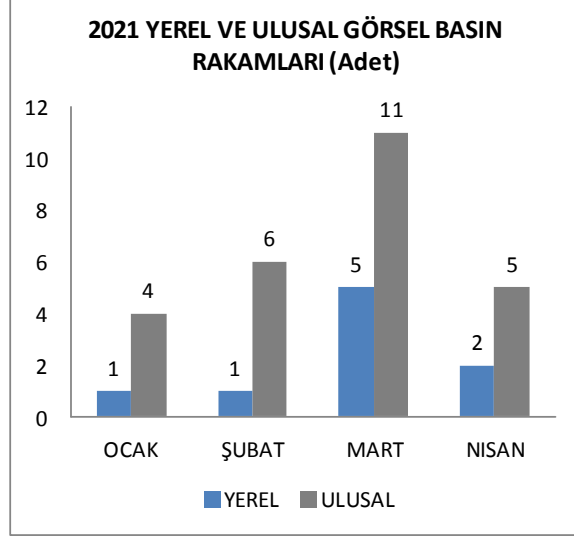

ODA GÖRÜNÜRLÜLÜK VE TANITIM FAALİYETLERİ

Görsel Basın

Nisan ayında Odamız 5 kez ulusal, 2 kez yerel TV kanallarında yer almıştır.

HABER KANALI	HABER SAYISI
A Para	1
Bloomberg HT	2
EkoTürk	2
Kocaeli TV	1
TV 41	1

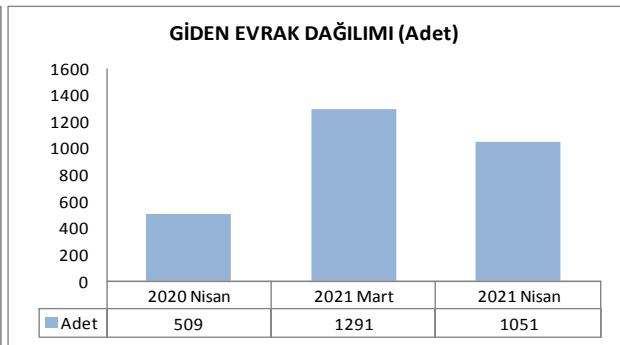
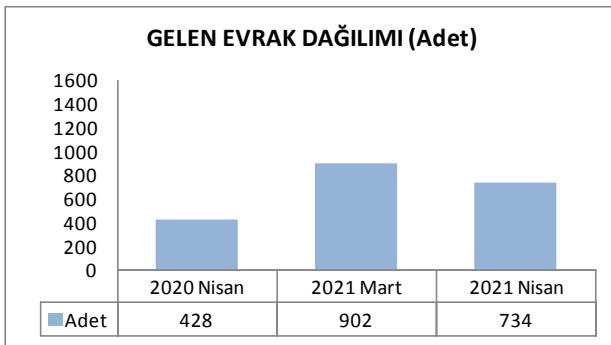

İÇ HİZMETLER ÇALIŞMALARI

Gelen-Giden Evrak Dağılımı

1-30 Nisan 2021 tarihleri arasında Merkez, Çayırova, Dilovası ve Gebze temsilciliklerimizin gelen ve giden evrak dağılımı aşağıda görüldüğü gibidir.

	Merkez	Çayırova	Dilovası	Gebze	Toplam
Gelen Evrak	413	133	66	122	734
Giden Evrak	644	141	91	175	1051

- Nisan ayında 1.801 adet faks ve 162.682 adet e-mail üyelerimize gönderilmiştir.
- Odanın santral ve tasdik işlemleri gerçekleştirilmiştir. Odamıza gelen e-postalar ve evraklar kontrol edilerek, gereği yapılmıştır.
- Nisan ayında 80 adet kargonun 1027 adet postanın gönderimi gerçekleştirilmiştir.

BİLGİ İŞLEM ÇALIŞMALARI

- Meclis toplantısına teknik destek verilmiştir.
- Muadil tonerden yıl içinde 12.509 ₺ tasarruf edilmiştir.
- Zoom üzerinden gerçekleştirilen webinarlara ve 70 adet toplantıya teknik destek verilmiştir.
- KVKK kapsamında süreçlerimizi daha verimli hale getirebilmek için KVKNET yazılımı alınarak süreç başlatılmıştır.
- IDS/IPS ürününde güvenlik sıkılaştırmalarına devam edilmiştir.
- Yedekleme ünitesin arızalanan disk yenisi ile değiştirilmiştir.
- Çayırova internet hattı bakır devreden fibere taşınarak, yapılandırılmıştır.
- KEP hesabı paket aşımı konusunda TNB KEP ile görüşülerek yeni pakete geçiş yapılmıştır.
- Sunucu güncellemeleri, ağ izleme sistemi ve güvenlik çalışmaları yapılmıştır.

ÜYE HİZMETLERİ

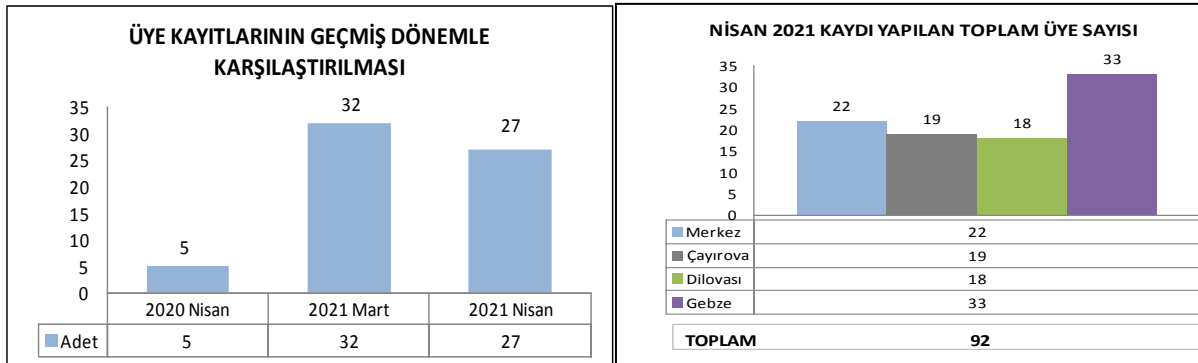
Kayıt İşlemleri

Nisan ayında yapılan kayıt işlemleri sonucu üye sayımız (askıda olan üyelerimiz dahil) 3224'dür.

Yeni Kayıt

Hukuki Statü	Merkez	Çayırova	Dilovası	Gebze	Toplam
Limited Şirket	4	3	1	9	17
Anonim Şirket	1	4	3	2	10
TOPLAM	5	7	4	11	27

Kayıt İşlemleri

ÜYE HİZMETLERİ

Kayıt Silme

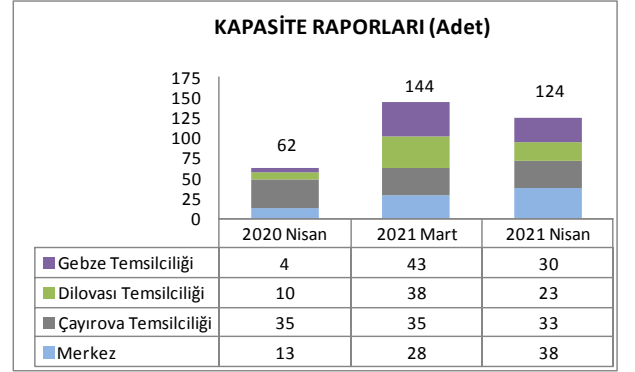
Nisan ayında; 1 adet anonim şirketin, 2 adet limited şirketinin kaydı silinmiştir. Üye kayıt, istihbarat ve kayıt silme faaliyetlerinin sayısal genel görünümü aşağıdaki gibidir.

İstihbaratı Yapılan Firma Sayısı	Kayıt Yapılan Firma Sayısı	Kayıt Silinen Firma Sayısı	Askıda Olan Firma Sayısı	Toplam Aktif Üye Sayısı
-	27	3	557	2667

BELGE HİZMETLERİ VE TEMSİLCİLİK ÇALIŞMALARI

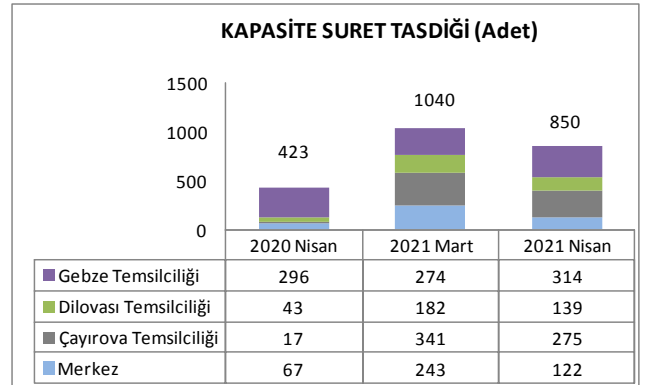
Tanzim Edilen Kapasite Raporları

Nisan ayında Belge Servisi, Merkez tarafından 38 adet, Çayırova Temsilciliği tarafından 33 adet, Dilovası Temsilciliği tarafından 23 adet, Gebze Temsilciliği tarafından 30 adet olmak üzere; toplam 124 adet Kapasite Raporu tanzim edilmiştir.

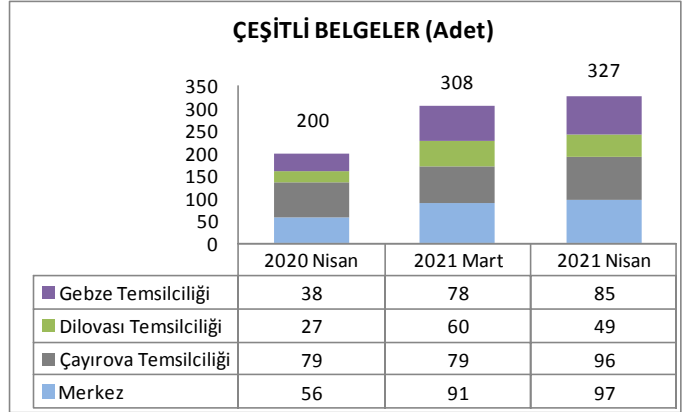
Kapasite Raporları Suret Tasdik İşlemleri

Nisan ayında Belge Servisi, Merkez tarafından 122 sayfa, Çayırova temsilciliği tarafından 275 sayfa, Dilovası Temsilciliği tarafından 139 sayfa ve Gebze Temsilciliği tarafından 314 sayfa olmak üzere; toplam 850 sayfa Kapasite Raporu Suret Tasdik işlemleri yapılmıştır.

Çeşitli Konularda Tanzim Edilen Ekspertiz Raporları

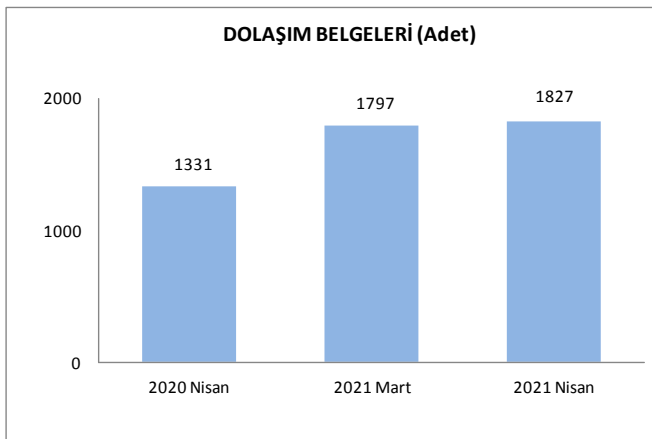
Nisan ayında Belge Servisi, Merkez tarafından 97 adet, Çayırova Temsilciliği tarafından 96 adet, Dilovası Temsilciliği tarafından 49 adet ve Gebze Temsilciliği tarafından 85 adet olmak üzere; firmaların talepleri üzerine çeşitli konularda toplam 304 adet belge/ekspertiz raporu tanzim edilerek ilgililere verilmiştir.

Onaylanan Dolaşım Belgeleri

Mart ayında Belge Servisi tarafından toplam 1.827 adet ATR, EUR1, Form ABC, Form A onaylanmış olup, aylık onay miktarları aşağıda sunulmuştur.

Belge Çeşidi	Ülkeler	Onay Sayısı
ATR Dolaşım Belgesi	AB Ülkelerine yapılan Sanayi ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ihracatı	903
Eur1 Dol. Sertifikası	EFTA ülkeleri, • Serbest Tic. Anlaşması ülkeleri(STA) • AB'ne ihraç edilen işlenmemiş tarım ürünleri • AB'ne ihraç edilen AKTC ürünleri	319
Form ABC (Menşe Şah.)	GSP(Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi) dışında kalan ülkeler	34
Form A (Özel Menşe Şahadetnamesi)	GSP(Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi) kapsamında Türkiye'ye taviz tanıyan ülkelere yapılan ihracat	571
TOPLAM		1.827

*Uluslararası dış ticarete kullanılan Belgelerin boş form satışlarına nisan ayında da devam edilmiştir.